

Repülés

A legkisebb fiú menetirányának háttal ült a bicikli csomagtartóján és végigrókázta a Háman Kató utat. Széttérpesztett lábbal ült, lába közt a zsírpapírba csomagolt három lekváros bukta, két combjához csíptetve a csomagtartó rugós drótja. Fenekét vágta a csomagtartó rácsa, combját csípte a drót, lába között dörzsölte a zsírpapír. Erőlködve dőlt előre, vigyázott, hogy le ne hányja a buktákat, két kezével görcsösen fogta maga mögött a csomagtartó szélét. Hiába vigyázott, meztelen bal lábfejét így is bemocskolta, mert Riskó Menyus jobbra-balra dülöngélve vezette a biciklit, hogy ő még rosszabbul legyen.

A nyulasi repülőtér gyalog egy óra út, biciklivel negyedóra. Riskó Menyus a műkögyár után, a volt szocdemszékház kapujánál állt meg a fiú mellett. Női biciklje volt.

— Hová mész?

— A nyulasi reptérre.

— Mi van ott?

— Modellverseny.

— Repülő?

— Aha.

— Elvigyelek?

— El.

— Akkor szállj fel a csomagtartóra. Elég bátor vagy?

— Aha.

— Akkor fordítva ülj fel, úgy te is látod az utat. Megvagy?

— Meg.

— Mehetünk?

— Aha.

Riskó Menyus csengetett, beletaposott a pedálba és olyan gyorsan hajtott, ahogy csak bírt. Az István malom sarkán hátraszólt.

— Jól ülsz?

— Jól — didergett a zötykölődő gépen a fiú.

Erre Riskó Menyus elkezdte jobbra-balra döntögetni a biciklit, mire a fiú azonnal hányni kezdett.

— Nem akarsz leszállni? — kiáltott Riskó Menyus.

— Nem! — kiabált vissza a fiú és tovább öklendezett.

Mire bekanyarodtak a huszárlaktanya elé, Riskó Menyus megunta a bicikli döntögetését, s a fiú is jobban érezte magát. A faiskola kerítéséhez érve már meg is éhezett. Bal kezével tovább kapaszkodott a csomagtartóba, jobb kezével óvatosan kibontotta a zsírpapírt, kivette az egyik buktát, szájába tette, s addig tartotta a foga között, amíg egy kézzel vissza nem gyűrögette a csomagot. Mire a reptérre értek, megette a buktát.

Riskó Menyus leszállt, áttolta az árok horpadásán a biciklit, megállt, s kijebbn húzta a csomagtartó csíptetőjét, hogy a fiú le tudjon kecmeregni. Amint lelépett a földre, orra bukott, a térdét is felhorzsolta.

— Mi az, szédülsz? — kérdezte Menyus.

— Én? Dehogy — mászott ki négykézláb a fiú az árokból, hogy leszedje a csomagtartóra szorult buktákat.

— Ebben mi van? — kérdezte Menyus.

— Bukta.

— Adsz egyet?

- Bátyámnak hozom. Nem evett egész nap.
- Egy darab akkor is jár a szállításért. Túrós?
- Lekváros.
- Pláne jöhet.

A fiú kibontotta a zsírpapírt, kivette az egyik buktát, a másikat visszacsomagolta. Kigombolta az ingét, betette a csomagot, visszagombolkozott, s az ing végét olyan mélyen gyűrte be rövidnadrágja mögé, hogy elől egyik csücske kikandikált a nadrágszárból. Odament a NEM IVÓVÍZ feliratú kerekeshűtőkhöz, lemosta mindkét lábfejét.

— Menyus, tekered egy kicsit, amíg iszok?

— Nem érek rá — tolta biciklijét Menyus a hangár felé. A fiú a hűtőkhöz lépett, megteker- te a kereket, amilyen gyorsan csak tudta, majd elengedte a fogantyút, előrelépett, fejét hanyatt tartva a cső vége alá hajolt, s nyitott szájával mepróbálta felfogni a maradék vízsugarat.

A reptér kiégett fűvenn tehenek legeltek. A cigánytelep felőli oldalon vitorlázógép startolt, a csörlőgép a gyümölcskertészet felőli oldalon állt, a csörlőkötél vijjogva tekeredett a dobra. Apró férfialak futott a repülőgép szárnyát fogva, majd amikor a gép már gyorsabban futott nála, elengedte a szárnyat, tovább bukdácsolt a fűcsomóban és hasra vágódott. A gépmadár gyorsulva ugrált a fűvön, majd levegőbe emelkedett, orrában a csörlőkötéllel. Fenn a levegőben előbb egy gumimotoros modellt ütött el, majd magasabbra érve utólért egy keringő vitorlázó modellt. Anélkül, hogy hozzáért volna, bal szárnyával maga előtt tolt a levegőben. A modell ide-oda bukdácsolt, majd összeroppant, s libegve hullott lefelé.

A fellobogozott, rozsdás hangár mellett emberek futkostak ide-oda, ég felé hadonászva.

— Hát nem lehet egy napra kétféle versenyt ütemezni, elvtársak! Kikérem magamnak ezt a szervezést! — üvöltötte egy micisapkás férfi a hangár ajtajában — vagy ez, vagy az! — fehér zsebkendőjével a gép felé integetett — hónapok munkája van benne! — ordított a csörlőkötél alatt futva — vérünk veritékével alkottuk, ti szarháziak! — öklét rázta, égre meresztett nyakkal, botladozva rohant, miközben belegázolt a hidroplánmodellek bádogtepsijének vizébe, széttiport egy hidroplánt, beletaposott egy hidegenyvvvel telt vödörbe, majd felbukott a kifeszülő madzagban, amelyet előtte keresztben futva Sóvágó Béla kétszeres sztahanovista húzott, a madzag végén egy kétfedelű modellel, amely most hirtelen abbahagyta az emelkedést, orral előrebukott és balra húzva nagy ívben zuhant lefelé. Sóvágó Béla lihegve megállt, s visszakiáltott a hangár felé. — Orrnehéz! Láttad? Orrnehéz!

— Mint a kő! — válaszolt a fiú bátyja, aki négyük közül a legidősebb volt a családban.

A vitorlázógép a magasban kioldotta a csörlőkötélet, és szárnyát megbillentve körözni kezdett. A drótkötél sziszegve zuhant vissza a földre és pár méterre a micisapkástól kettévá- gott egy tehenet.

— Anya küldött buktát — szedte elő a zsírpapírcsomagot inge alól a legkisebb fiú.

— Tedd csak le a földre — a legidősebb fiú Sóvágó Béla triciklije mellett térdelt, amelyen a kétszeres sztahanovista modelljei és szerszámai voltak elhelyezve. Sóvágó Béla a hajlított bútorgyár képviselésében indul a versenyen. Tizenhárom modellel nevezett be, melyek közül ed- dig hét tört darabokra. A legidősebb fiú a hatodik modell törött szárnyát próbálta óvatosan fölragasztani.

— Ha leteszem a földre, rámásznak a hangyák.

— Akkor fogd a kezében — a legidősebb óvatosan illesztette össze a fenyőléc két da- rabját.

— Lekváros bukta — zörgette meg a zsírpapírt a legkisebb.

— Azonnal, rögtön — mondta ragasztás közben nyelvét is kinyújtva a legidősebb.

— Anya azt üzeni, hogy most már gyere haza.

— Rögtön jövök, megyek már — a legidősebb többször megfújta az összeillesztett részen a ragasztót.

— Orrnehéz volt, láttad? — Sóvágó Béla visszafelé jövet gombolyagba tekerte a spárgát. Hóna alatt óvatosan fogta a duplafedelű roncsait.

— Fél kilóval több benne a hidegenyv — fújkalta a ragasztást a legidősebb fiú.

— Gondolod, hogy sok hidegenyvet használok? De hát az kell, hogy masszív legyen — zökkent le fáradtan Sóvágó a földre — ha masszív a szerkezet, akkor nem török össze a gép — helyezte el a roncsokat óvatosan a tricikli legalsó polcára. — Azt legalább meg tudod ragasztani? — hátával nekidőlt a tricikli oldaldeszkájának, amelyen piros olajfestékkel mázolt betűk díszeltek:

EL A KEZEKKEL KOREÁTÓL

Sóvágó Béla

1265%

ÉLJEN SZTÁLIN

Vígkedvű Mihály utca 17.

A legkisebb fiú befurakodott a tehenet körülvevő embergyűrű közepébe. Mire a biciklis rendőr megérkezett, a tehen felét ellopták a cigányok és semmi szín alatt nem akarták megmondani, hová rejtették. A rendőr a bicikli nyergére tette táskáját, lassan megírta a jegyzőkönyvet, felírta az öreg paraszt és a cigányok nevét. A parasztot felszólította, hogy mozgó kötélen alatt ne legeltesen, a cigányokat figyelmeztette, hogy ha még egyszer elvisznek egy fél tehenet, annak következményei lesznek. Ezután összehajtotta a jegyzőkönyvet, visszatette a nyeregtáskába, s azt javasolta az öreg parasztnak és a cigányoknak, hogy lépjenek be a térszécsébe.

— Miért kell zsírpapírral beragasztani a repülőgépet? — kérdezte visszatérőben a fiú Sóvágó Bélától.

— Ez nem zsírpapír. Ez puszpapír — mondta a legidősebb fiú, aki törzsénél fogva maga előtt tartotta Sóvágó Béla nyolcadik modelljét.

— Beindítom az amerikánert! — kiáltotta Sóvágó, és hasának szorítva a szerszámot, tekerni kezdte a fogantyúját. A fűrőfejbe szorított kampón egyre sebesebben forgott a gumiszálakból font kötélen, amely forgás közben egyre rövidült, s egyik végén a legidősebb fiú, másik végén Sóvágó Béla egyre közeledtek egymáshoz.

Forgószerűen táncolt végig a hangár előtt, felszippanva egy papírrepülő, melyet a legkisebb fiú Szabad Népből hajtogatott. Tovább söpört a száraz kórók között, s forró hamut szórt Riskó Menyus arcába, aki a tanyáról lopott szalonját sütötte a hangárból lopott fenyőlécek lángjánál.

Sóvágó Béla jobb kezével magasra emelte a „100%”-feliratú gumimotorost, bal kezével a propellert fogta. Futásnak indult, minden lépésnél nagyokat nyögött. „Hajrá Sóvágó Béla!” — ordított utána a legidősebb. „Győzelem!” — kiáltott nagyot Sóvágó Béla, s magasba lökte a repülő.

— Sóvágó Bélának feltétlenül nyerni kell — nézett magasba a legidősebb fiú. — Győzelmet várnak tőle a hajlított bútorgyárban.

— A te gépeddel mi van? — kérdezte tele szájjal a legkisebb s gondosan szedegette a bukta borzsait a földre simított zsírpapírról.

— Egész nap Sóvágó Bélának segítettem. Énnekem kell patronálni, hogy valahogy nyerni tudjon. Fingja sincs a modellezéshez.

— Túlságosan felhúztam a gumit — hozta vissza a nyolcadik modell roncsait Sóvágó Béla — vagy a funérlemez volt vékony, vagy a ragasztás nem bírta.

— Olyan, mint a harmonika — nézte a roncsot a legkisebb.

— Összerántotta a gumi — próbálta kiszedni a gumikötelet a roncs közepéből Sóvágó.

— Ilyen vastag gumi expanderba való — helyezte vissza az épen maradt propellert az alsó polcra a legidősebb fiú.

— Most egy vitorlázót kéne megpróbálni. Rengeteg a kumulusz — nézett a felhőkre Sóvágó Béla.

— Legyen vitorlázó — egyezett bele a legidősebb. — Melyik legyen?

— Megszáradt már a ragasztás a „Balalajka”-n? — kérdezte Sóvágó.

A legidősebb óvatosan végighúzta mutatóujját a ragasztás tetején.

— Csontszáraz — állapította meg.

Leemelték a tricikliről a hatodik modellt. Alkonyodott. Sóvágó Béla, kezében a zsinég végével, futásnak eredt.

— „Győzelem!” — kiáltotta futása végén, amikor fönn a magasban kioldódott a zsinég másik vége. A „Balalajka” lágy ívben a nagyerdő felé repült. A zsinég puhán hullott le egy ténhén szarva közé.

— Tekerem a madzagot, te meg menj utána! — hadonászott Sóvágó.

— Jó, megyek! — a legidősebb szaladni kezdett, hogy a magasban suhanó gép alá érjen. A legkisebb fiú utána eredt. Felrohantak az országútra, a „Balalajka” az út fölött lebegett.

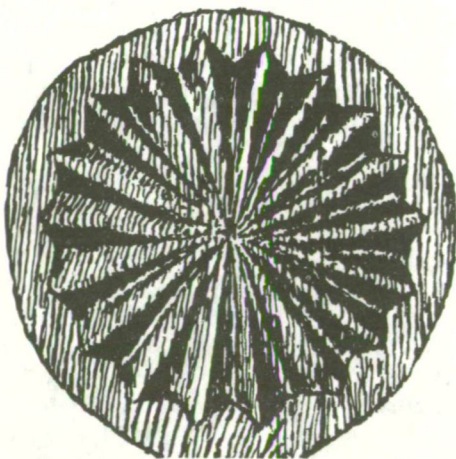
— Ne tévedsz szem elől! Mérjük az időt! Szerezz egy biciklit! — integetett Sóvágó két-ségbeesetten, kezében stopperórával.

— Sóvágó megnyeri a vitorlázó kategóriát — lihegte a legidősebb és ellopta a rendőr biciklijét.

— Kapsz egy tizeszt! Egy húszast kapsz! — hangzott a távolból Sóvágó biztatása. A legkisebb már alig bírta szusszal, egyre lassabban futott.

— Tolvaj! Fogják meg! Tolvaj! — nyomukban Riskó Menyus kerekedett. Amint elrobogott a legkisebb mellett, a fiú elkapta a könyökét, és teljes erővel megrántotta. Riskó Menyus hosszan csúszott az aszfalton és elterült, mint a béka.

A Riskó Menyustól kapott harmadik pofon után eleredt a fiú orra vére. Könnyein át látta, hogy a „Balalajka” már egészen kis pont a felhők között, s alatta egyre távolodva, magasan a nagyerdő fái fölött legidősebb bátyja repül.

HORNYÁK LÁSZLÓ RAJZA